

มาตรการช่วยเหลือด้านสินเชื่อสำหรับลูกหนี้

ภาพที่ 1 มาตรการช่วยเหลือด้านสินเชื่อสำหรับลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

มาตรการช่วยเหลือด้านสินเชื่อ สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19

มีผลตั้งแต่ 1 เม.ย. 63 เป็นต้นไป

ไม่เสียประวัติข้อมูลเครดิต

มาตรการนี้เป็นเพียงมาตรการช่วยเหลือขั้นต้น เพื่อลดภาระหนี้ของประชาชน ผู้ให้บริการทางการเงินแต่ละแห่งสามารถให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมที่ดีกว่ามาตรการขั้นต้นได้

ประเภทสินเชื่อ	แนวทางการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ขั้นต้น								
1. สินเชื่อบัตรเครดิต และสินเชื่อเงินสดหมุนเวียน	ลดอัตราผ่อนชำระขั้นต้น (เดิม 10%) <table border="1"><thead><tr><th>ปี</th><th>ผ่อนขั้นต้น</th></tr></thead><tbody><tr><td>2563-2564</td><td>5%</td></tr><tr><td>2565</td><td>8%</td></tr><tr><td>2566</td><td>10%</td></tr></tbody></table> นอกจากนี้ ลูกหนี้สามารถแปลงหนี้ เป็นสินเชื่อระยะยาว ที่ดอกเบี้ยต่ำลงได้	ปี	ผ่อนขั้นต้น	2563-2564	5%	2565	8%	2566	10%
ปี	ผ่อนขั้นต้น								
2563-2564	5%								
2565	8%								
2566	10%								
2. สินเชื่อส่วนบุคคล ที่ผ่อนชำระเป็นงวด และสินเชื่อจำนำทะเบียนรถ	สำหรับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFI) เลื่อนการชำระเริ่มต้นและดอกเบี้ยเป็นเวลา 3 เดือน สำหรับผู้ให้บริการอื่น เลือกดำเนินการระหว่าง เลื่อนการชำระเริ่มต้นและดอกเบี้ยเป็นเวลา 3 เดือน <u>หรือ</u>ลดค้างงวดอย่างน้อย 30% ของค้างงวดเดิม เป็นเวลา 6 เดือน								
3. สินเชื่อเช่าซื้อ (Hire purchase) รถมอเตอร์ไซด์ : วงเงินไม่เกิน 35,000 บาท รถทุกประเภท : วงเงินไม่เกิน 250,000 บาท	เลื่อนการชำระเริ่มต้นและดอกเบี้ยเป็นเวลา 3 เดือน <u>หรือ</u>พักชำระหนี้เงินต้น เป็นเวลา 6 เดือน								
4. ลีสซิ่ง (Leasing) หนักเฉลี่ยไม่เกิน 3 ล้านบาท									
5. สินเชื่อบ้าน วงเงินไม่เกิน 3 ล้านบาท	พักชำระเงินต้น 3 เดือน								
6. สินเชื่อธุรกิจ SMEs ไมโครไฟแนนซ์ และนาโนไฟแนนซ์ วงเงินไม่เกิน 20 ล้านบาท	และพิจารณาลดดอกเบี้ยให้ตามสถานการณ์ของแต่ละราย								

- ลูกหนี้ที่มีศักยภาพยังสามารถชำระหนี้ได้ตามปกติ ซึ่งจะได้รับเงื่อนไขพิเศษตามความเหมาะสม
- ลูกหนี้ที่มีสินเชื่อหลายประเภท สามารถได้รับความช่วยเหลือทุกประเภทตามเงื่อนไข

มาตรการนี้เป็นความร่วมมือระหว่าง ธ.ก.ส. และ 9 หน่วยงาน ได้แก่ 1. สมาคมธนาคารไทย 2. สมาคมธนาคารนานาชาติ 3. สมาคมสถาบันการเงินของรัฐ 4. สมาคมลีสซิ่งไทย 5. สมาคมธุรกิจเช่าซื้อ 6. สมาคมการค้าผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อทะเบียนรถ 7. สมาคมธุรกิจเช่าซื้อรถจักรยานยนต์ไทย 8. ชมรมธุรกิจบัตรเครดิต-สมาคมธนาคารไทย 9. ชมรมสินเชื่อส่วนบุคคล

ธปท. ร่วมกับสถาบันการเงินและผู้ให้บริการทางการเงินอื่นให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบ

ในช่วงที่ผ่านมา เศรษฐกิจไทยถูกกระทบจากปัจจัยลบอย่างต่อเนื่องทั้งการกีดกันทางการค้า ภัยแล้ง รวมถึงการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่รุนแรงขึ้น เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ร่วมกับสถาบันการเงินกำหนดมาตรการช่วยเหลือเชิงรุกแก่ลูกหนี้ธุรกิจทุกประเภทและครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบเป็นเวลา 2 ปี ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2564 โดยเน้นช่วยเหลือสภาพคล่อง และเร่งปรับปรุงโครงสร้างหนี้ อาทิ ให้ออกเงินหมุนเวียนเพิ่ม พักชำระหนี้ชั่วคราว ขยายเวลาชำระหนี้ ลดดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม ผ่อนชำระบัตรเครดิตขั้นต่ำน้อยกว่าร้อยละ 10 เพิ่มวงเงินชั่วคราวสำหรับสินเชื่อส่วนบุคคล

หลังจากนั้น ธปท. ได้ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับสถาบันการเงินและผู้ให้บริการทางการเงินอื่น และเห็นว่าสถานการณ์มีแนวโน้มลุกลามและขยายวงกว้างขึ้น จึงร่วมมือกันอย่างเร่งด่วนกำหนดมาตรการขั้นต่ำเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยและ SMEs ที่มีศักยภาพและยังไม่เป็นหนี้ค้างชำระเกินกว่า 90 วัน (NPL) มีผลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2563 สรุปได้ดังภาพที่ 1 โดยผู้ให้บริการทางการเงินแต่ละแห่งสามารถให้ความช่วยเหลือที่ดีกว่ามาตรการขั้นต่ำได้

ธปท. ผ่อนผันกฎเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้สถาบันการเงินช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบ

ธปท. ได้ผ่อนผันกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องชั่วคราว^{18/} เพื่อลดต้นทุนความเสี่ยงด้านเครดิต (credit cost) ของสถาบันการเงินที่จะเพิ่มขึ้นจากการช่วยเหลือและปรับปรุงโครงสร้างแก่ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบ เพื่อให้สถาบันการเงินสามารถช่วยเหลือลูกหนี้ได้ทั่วถึงและรวดเร็วมากขึ้น ได้แก่

- (1) การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในเชิงป้องกัน (pre-emptive debt restructuring) ให้แก่ลูกหนี้ที่เริ่มมีสัญญาณว่าจะมีปัญหาในการชำระหนี้แต่ยังไม่เป็น NPL จะไม่จัดว่าเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (trouble debt restructuring: TDR) และลูกหนี้จะไม่เสียประวัติข้อมูลเครดิต โดยข้อนี้จะเป็นมาตรการถาวร
- (2) การจัดชั้นลูกหนี้ที่ให้ความช่วยเหลือ ดังนี้
 - (2.1) ลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในเชิงป้องกัน จัดชั้นเป็นลูกหนี้ปกติได้ทันที
 - (2.2) ลูกหนี้ NPL ที่ชำระหนี้ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ได้ติดต่อกัน 3 เดือน/งวด สามารถจัดชั้นเป็นลูกหนี้ปกติได้ (จากเดิมต้องชำระติดต่อกัน 12 เดือน/งวด)
 - (2.3) สินเชื่อหมุนเวียน (working capital) ที่ให้แก่ลูกหนี้เพิ่มเติม ให้จัดชั้นปกติได้ทันที
- (3) ไม่ต้องกันสำรองสำหรับวงเงินสินเชื่อของลูกหนี้ที่ยังไม่ได้ใช้
- (4) ขยายเวลาให้สถาบันการเงินถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขาย (non-performing asset: NPA) ที่ได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ นานถึง 10 ปี (จากเดิม 5 ปี)
- (5) เจ้าหน้าที่ธุรกิจสัมพันธ์ (relationship manager: RM) สามารถช่วยปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้ที่ดูแลได้ โดยมีการควบคุมภายในที่ชัดเจน
- (6) สถาบันการเงินต้องจัดส่งรายงานเป้าสินเชื่อและความคืบหน้าในการช่วยเหลือลูกหนี้กลุ่มนี้เป็นรายเดือนให้ ธปท. ติดตามสถานการณ์การให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

^{18/} เป็นระยะเวลา 2 ปี ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2564

หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องออกมาตรการสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการให้สินเชื่อเพิ่มเติม

(1) มาตรการทางภาษี: ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินได้ที่ลูกหนี้ได้จากการปลดหนี้ของเจ้าหนี้ ยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ อากรแสตมป์ให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้สำหรับเงินได้จากการโอนทรัพย์สิน การขายสินค้าหรือการให้บริการ และการกระทำตราสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ รวมถึงลดค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนและการโอนอสังหาริมทรัพย์จาก 2% เหลือ 0.01%

(2) การรายงานงบการเงินของสถาบันการเงินเกี่ยวกับการจัดชั้นและการกันเงินสำรอง: ผู้สอบบัญชีจะแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขว่าเป็นไปตามมาตรฐานบัญชีและมาตรฐานของผู้กำกับดูแล (ธปท.)

(3) บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.): มีโครงการค้ำประกันเพิ่มเติม เช่น โครงการ “ต่อเติม เสริมทุน SMEs สร้างไทย” ที่ บสย. ให้ออกเงินค้ำประกันสินเชื่อ 60,000 ล้านบาท โครงการ Portfolio Guarantee Scheme (PGS) ระยะ 8 วงเงินค้ำประกันสินเชื่อ 50,000 ล้านบาท ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนความเสี่ยงด้านเครดิตของสถาบันการเงินได้อีกทางหนึ่ง รวมถึงการขยายเวลาค้ำประกันสินเชื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs เดิมในโครงการ PGS ระยะ 5 - 7 ที่จะครบกำหนดออกไปอีก 5 ปีเพื่อช่วยปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การปรับกระบวนการขอรับค่าสินไหมทดแทน (claims) ให้ทำได้โดยลูกหนี้ไม่ต้องเข้าสู่การดำเนินคดี การเพิ่มสัดส่วนการค้ำประกัน

การช่วยเหลือจะสำเร็จได้เมื่อสถาบันการเงินและผู้ให้บริการทางการเงินที่เกี่ยวข้องมีบทบาทเชิงรุก รวมถึงลูกหนี้ให้ความร่วมมือในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพิ่มเติมโดยเร็ว

ธปท. สถาบันการเงิน และผู้ให้บริการทางการเงินอื่นที่เกี่ยวข้องต่างมุ่งหวังที่จะช่วยลดภาระหนี้ของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ครั้งนี้เพื่อให้มีสภาพคล่องเพิ่มขึ้น โดยเร่งรัดมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ขั้นต่ำและมาตรการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพิ่มเติมที่เป็นรูปธรรม โดย ธปท. ได้ผ่อนผันกฎเกณฑ์เพื่อช่วยลดต้นทุนจากความเสี่ยงด้านเครดิต (credit cost) ให้สถาบันการเงินจากการช่วยเหลือลูกหนี้เชิงรุก การดำเนินมาตรการช่วยเหลือด้านสินเชื่อให้ลูกหนี้จะช่วยเสริมเครื่องมือทางการเงินและการคลังของภาครัฐที่ทยอยออกมาก่อนหน้านี้เพื่อลดต้นทุนการระดมทุนให้สถาบันการเงิน (funding cost) เช่น นโยบายการเงินที่ผ่อนคลายมากขึ้นจากการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายสู่ระดับที่ต่ำเป็นประวัติการณ์ มาตรการสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ (soft loan) วงเงินรวม 1.5 แสนล้านบาทของธนาคารออมสิน อย่างไรก็ตาม มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้จะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อสถาบันการเงินและผู้ให้บริการทางการเงินที่เกี่ยวข้องมีบทบาทเชิงรุก รวมทั้งลูกหนี้ให้ความร่วมมือเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้เพิ่มเติมโดยเร็ว ซึ่ง ธปท. จะติดตามและผลักดันการช่วยเหลือลูกหนี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบสามารถผ่านพ้นช่วงเวลาที่ยากลำบากนี้ไปได้